บทบรรณาธิการ

แก้คำผิด บทบรรณาธิการในเล่ม ๕ หน้าท้าย บรรทัดที่สามให้ตัดคำว่า **"มาตรา ๔๔/๑"** ออก

คำถาม ยื่นคำร้องขอให้ถอนผู้จัดการมรดกและแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกแทน โดยอ้างว่า ผู้จัดการมรดกที่ศาลแต่งตั้งนำพินัยกรรมซึ่งเป็นโมฆะเพราะถูกเพิกถอนโดยพินัยกรรมฉบับหลังมาอ้างต่อศาล เพื่อให้แต่งตั้งเป็นผู้จัดการมรดก คดีอยู่ระหว่างพิจารณา หากมายื่นฟ้องอีกคดีหนึ่ง ขอให้ศาลพิพากษาว่าพินัยกรรมเป็นโมฆะและให้แบ่งที่ดินทรัพย์มรดกจะเป็นฟ้องซ้อนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๔๗๕/๒๕๕๖ **คำร้องของโจทก์ทั้งสองที่ขอให้ถอนจำเลยออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกแต่งตั้งโจทก์ทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกแทน** ซึ่งโจทก์ทั้งสองยื่นในคดีของศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง) ที่มีคำสั่งแต่งตั้งจำเลยเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม โดยอ้างว่าจำเลยนำพินัยกรรมฉบับแรกลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นโมฆะเพราะถูกเพิกถอนโดยพินัยกรรมฉบับหลังมาอ้างต่อศาล เพื่อให้แต่งตั้งจำเลยเป็นผู้จัดการมรดกอันมีพฤติกรรมไม่สุจริต และเท่ากับจำเลยสละสิทธิตามพินัยกรรมฉบับหลังสุดลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๖ และพินัยกรรมทุกฉบับสิ้นผลบังคับแล้วเพราะล่วงเลยกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย **เป็นการเสนอข้อหาต่อศาลถือได้ว่าเป็นคำฟ้อง** เมื่อ**จำเลยยื่นคำคัดค้าน**อันเป็นการยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้อง**จึงเป็นคำให้การ**แม้คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่าใครสมควรเป็นผู้จัดการมรดก แต่การที่ศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง) จะมีคำสั่งถอนจำเลยออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกหรือแต่งตั้งผู้จัดการมรดกคนใหม่หรือไม่ จะต้องพิจารณาให้ได้ความว่า พินัยกรรมฉบับลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ที่ผู้ตายระบุตั้งให้จำเลยเป็นผู้จัดการมรดกเป็นโมฆะหรือสิ้นผลบังคับแล้วหรือไม่ การที่**โจทก์ทั้งสองยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้โดยอ้างเหตุทำนองเดียวกันกับคดีดังกล่าวว่า จำเลยใช้พินัยกรรมที่ถูกเพิกถอนโดยพินัยกรรมฉบับหลังยื่นต่อศาลขอให้แต่งตั้งจำเลยเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม** ถือว่าจำเลยมีเจตนาไม่สุจริตขอให้พิพากษาว่าพินัยกรรมดังกล่าวเป็นโมฆะ และให้แบ่งที่ดินมรดกแก่โจทก์ทั้งสอง **แม้โจทก์ทั้งสองในคดีนี้จะมีคำขอให้แบ่งทรัพย์มรดกให้แก่โจทก์ทั้งสองด้วย** แต่ศาลชั้นต้นก็จะต้องพิจารณาให้ได้ความว่าพินัยกรรมที่จำเลยอ้างเป็นโมฆะหรือสิ้นผล

บังคับแล้วหรือไม่ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเช่นเดียวกับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๐๗/๒๕๕๓ ของศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง) เมื่อคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นด้วยกัน และ**มีประเด็นต้องวินิจฉัยในเรื่องเดียวกับคดีนี้**ฟ้องคดีนี้ของโจทก์ทั้งสองจึงเป็นฟ้องซ้อนกับคดีดังกล่าว ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑)

คำถาม ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยข้อหาบุกรุกต่อศาลแขวง และมีคำขอส่วนแพ่งให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างฯ และเรียกค่าเสียหาย คดีส่วนแพ่งจำเลยให้การต่อสู้อ้างกรรมสิทธิ์ ดังนี้ การคิดคำนวณว่าคดีส่วนแพ่งมีทุนทรัพย์เท่าใดจะต้องนำค่าเสียหายที่โจทก์ขอมารวมด้วยหรือไม่ และหากทุนทรัพย์เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ศาลแขวงจะรับคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๖๓๐/๒๕๕๖ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๖๒ และมีคำขอในส่วนแพ่งให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างทุกชนิดที่จำเลยปลูกสร้างบนที่ดินพิพาทแล้วขนย้ายออกไปจากที่ดินพิพาทพร้อมกับทำให้ที่ดินมีสภาพเรียบร้อยดังเดิม หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้โจทก์เป็นผู้ทำการรื้อถอนขนย้ายออกไปด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยเอง กับห้ามจำเลยและบริวารเข้ามาเกี่ยวข้องในที่ดินพิพาทอีกต่อไปและให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท **คดีส่วนแพ่งจำเลยให้การต่อสู้อ้างกรรมสิทธิ์** จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ **และมีทุนทรัพย์พิพาทเท่าราคาที่ดินพิพาทรวมกับทุนทรัพย์ในส่วนของค่าเสียหายตามฟ้องโจทก์** เมื่อที่ดินพิพาทมีราคา ๒๕๐,๐๐๐ บาท และค่าเสียหายที่โจทก์เรียกร้องเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ทุนทรัพย์ของคดีนี้เกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์บรรยายฟ้องในคดีส่วนแพ่งอันเป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญามาด้วย **ศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงย่อมไม่มีอำนาจรับคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณา**ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๔) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งเป็นการไม่ชอบและไม่ก่อสิทธิให้จำเลยอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงไม่ชอบเช่นกัน ซึ่งเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

หมายเหตุ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ หากผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๔/๑ ให้ศึกษาเปรียบเทียบกับคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๙๑๕/๒๕๕๗

คำถาม ความผิดฐานกระทำชำเรา ผู้เสียหายไม่ประสงค์ที่จะมาเบิกความต่อศาลเนื่องจากอาย และไม่อยากเอาความกับผู้ใด จะเข้าข่ายยกเว้นที่จะรับฟังพยานบอกเล่าตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๑๐๓/๒๕๕๖ โจทก์ไม่นำตัวผู้เสียหายมาเบิกความต่อศาล จำเลยทั้งสามย่อมไม่มีโอกาสถามค้านเพื่อให้ข้อเท็จจริงเป็นที่กระจ่างแก่ศาลได้ ทั้งเหตุที่โจทก์ไม่นำตัวผู้เสียหายมาเบิกความ เพราะ**ผู้เสียหายไม่ประสงค์มาเบิกความเนื่องจากอายและไม่อยากเอาความกับผู้ใด** โจทก์จึงแถลงหมดพยาน เชื่อได้ว่าผู้เสียหายยังมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและอยู่ในวิสัยที่โจทก์จะสามารถติดตามตัวผู้เสียหายมาเบิกความเป็นพยานได้แต่หาได้ดำเนินการไม่ จึง**มิใช่กรณีที่มีเหตุจำเป็นเนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นด้วยตนเองโดยตรงมาเป็นพยานได้** และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) แม้โจทก์มี จ. ที่ทราบเหตุการณ์จากผู้เสียหาย และพนักงานสอบสวนที่เบิกความยืนยันตามเหตุการณ์ที่ได้ทราบจากผู้เสียหายประกอบคำให้การของผู้เสียหาย ซึ่งล้วนเป็นพยานบอกเล่าเมื่อจำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธพยานหลักฐานของโจทก์ย่อมไม่พอให้รับฟังลงโทษจำเลยทั้งสามได้

คำถาม ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ฉบับแรกไปแล้ว เพราะมิได้บรรยายคำร้องให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ ป.วิ.พ.มาตรา ๒๐๗ ประกอบมาตรา ๑๙๙ จัตวา กำหนดไว้ การที่จำเลยยื่นคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ฉบับที่สอง เป็นการยื่นคำร้องซ้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๑๗๔/๒๕๕๖ จำเลยผู้ขาดนัดพิจารณายื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ในครั้งแรกแต่มิได้กล่าวโดยชัดแจ้งซึ่งข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลที่แสดงให้เห็นว่าหากศาลได้พิจารณาคดีนั้นใหม่ตนอาจเป็นฝ่ายชนะและศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอ จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่เป็นครั้งที่สอง โดยบรรยาย

ข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลถูกต้องครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐๗ ประกอบมาตรา ๑๙๙ จัตวา แม้ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องขอฉบับแรกไปแล้วแต่ศาลชั้นต้นยังมิได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นตามคำร้องขอเมื่อคำร้องขอฉบับที่สองบรรยายมาครบถ้วน ทั้งยื่นเข้ามาภายในกำหนดเวลา จึงไม่เป็นการร้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนพิจารณาซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๔๔

คำถาม โจทก์ฟ้องขอบังคับจำเลยชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินจำเลยให้การต่อสู้ว่า สัญญากู้ยืมเงินเป็นเอกสารปลอม ภาระการพิสูจน์ตกแก่ฝ่ายใด และจำเลยมีสิทธินำพยานบุคคลเข้าสืบหักล้างสัญญากู้ยืมเงินหรือไม่

คดีมโนสาเร่ ศาลชั้นต้นต้องทำการชี้สองสถานหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๗๔๓/๒๕๕๖ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ ๒๒๒,๕๐๐ บาท จำเลยได้รับเงินจากโจทก์ครบถ้วนแล้ว จำเลยให้การว่า จำเลยไม่ได้กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวจากโจทก์ สัญญากู้ยืมเงินเป็นเอกสารปลอมโดยโจทก์กรอกข้อความลงในเอกสารว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ซึ่งไม่เป็นความจริง คำให้การของจำเลยเป็นการปฏิเสธชัดแจ้งว่าจำเลยไม่ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ตามฟ้อง **โจทก์ซึ่งเป็นฝ่ายกล่าวอ้างจึงมีภาระการพิสูจน์**ให้ได้ความว่าจำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินตามข้ออ้างของตนส่วนที่จำเลยให้การว่า กู้ยืมเงินโจทก์ครั้งละ ๕๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐ บาท ครั้งสุดท้ายกู้ยืมเงินโจทก์เพียง ๕,๐๐๐ บาท **เป็นเพียงเหตุแห่งการปฏิเสธว่าสัญญากู้ยืมเงินที่โจทก์นำมาฟ้องเป็นเอกสารปลอม หาใช่เป็นการยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่**ที่ทำให้จำเลยมีภาระพิสูจน์ว่าไม่ได้กู้ยืมเงินโจทก์ตามฟ้องไม่ จึงไม่มีประเด็นพิพาทให้ศาลชั้นต้นต้องทำการชี้สองสถานและกำหนดให้จำเลยมีภาระการพิสูจน์ และเมื่อจำเลยให้การต่อสู้ว่าสัญญากู้ยืมเงินปลอม **จำเลยย่อมมีสิทธินำพยานเข้าสืบหักล้างสัญญากู้ยืมเงินตามฟ้อง**ได้ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ และเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฟ้องเป็น**คดีมโนสาเร่**จึงเข้าข้อยกเว้น**ไม่ต้องทำการชี้สองสถาน**ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘๒ (๕)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ